Ankenævnet for Forsikring

Den 22. september 2014 blev i sag nr. 85480:

xxxxxx xxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxxxxxxx

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren havde invaliderente hos Topdanmark Forsikring A/S. Han klager over selskabets afslag på at yde præmiefritagelse og udbetale invaliderente ved tab af erhvervsevne.

Selskabet afviste yde præmiefritagelse og udbetale invaliderente, men har efter sagens indbringelse for nævnet anerkendt at udbetale invaliderente for perioderne 23/3 2013 til 23/4 2013 og 1/8 2013 til 1/2 2014. Med henvisning til at klageren fra 23/4 2013 til 1/8 2013 var raskmeldt og oppebar løn, har selskabet fastholdt afvisningen af at udbetale invaliderente for denne periode. Selskabet har videre anført, at klagerens erhvervsevne ikke var nedsat i dækningsberettigende grad efter den 1/2 2014.

Forsikringen giver ret til præmiefritagelse og udbetaling af forsikringsydelse, hvis forsikredes erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3. Der er en karensperiode på 3 måneder. Forsikringens præmie forfaldt den sidste gang den 1/12 2011, og forsikringstiden udløb den 1/3 2014.

Klageren, der er født i 1953, er uddannet murer og arbejdede med murerfaget i 43 år. Den 22/12 2012 var klageren involveret i en jagtulykke, hvor han blev ramt af et vådeskud i sit venstre øje. Ved skadeanmeldelse af 20/9 2013 til selskabet oplyste klageren,

at han som følge af ulykken var funktionel blind på venstre øje, at han havde mistet sin evne til at afstandsbedømme, hvilket forhindrede ham i at arbejde. Klageren var sygemeldt i perioderne fra 22/12 2012 til 23/4 2013 og igen fra 1/8 2013 til 27/1 2014, hvor han gik på efterløn.

Ved brev af 25/10 2013 til klageren meddelte selskabet afslag på at yde forsikringsdækning, idet det bl.a. blev anført:

> "Dine helbredsoplysninger har været forelagt vores lægekonsulent, der vurderer, at du ikke har et erhvervsevnetab på 2/3, som er forudsætningen for præmiefritagelse og udbetaling fra forsikringen.
>
> **Her får du begrundelsen**
> Efter ulykke, ophævet synsfunktion på venstre øje med de gener det medfører. Reduceret synsfunktion med nedsat evne til afstandsbedømmelse. Tilstanden er stationær, og det vurderes at du med normalt syn på højre øje, kan varetage funktioner hvor afstandsbedømmelse ikke er afgørende."

Ved brev af 7/11 2013 til selskabet anmodede klagerens advokat om en revurdering af afgørelsen. I brev af 13/11 2013 til klagerens advokat fastholdt selskabet sin vurdering af sagen.

Klagerens advokat fremsendte klageskema af 10/12 2013 til nævnet, og hun anførte bl.a.:

> "Den 22. december 2012 var … udsat for en jagtulykke, hvor han blev ramt i venstre øje af et skud. …er murer og er sygemeldt på ubestemt tid, da han ikke er i stand til at varetage sit arbejde på grund af det manglende syn på venstre øje.
> Topdanmark har givet afslag på præmiefritagelse og udbetaling af ordningen. Jeg er ikke enig i Topdanmarks afgørelse, idet det i … tilfælde ikke er sociale forhold, der influerer på, at han ikke kan arbejde.
>
> Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)
> Præmiefritagelse og udbetaling af ordningen."

Efter modtagelsen af klageskemaet indhentede selskabet en speciallægeerklæring og forelagde på ny sagen for deres lægekonsulent og ved brev af 2/5 2014 til nævnet besvarede selskabet klageskemaet og anførte bl.a.:

> "Den 7. januar 2014 modtog vi klagen til Ankenævnet. …s advokat havde fremsendt journal fra Jobcenteret til Ankenævnet. Vi har den 31. januar 2014 modtaget kopi af de bilag fra Jobcenteret som ...s advokat havde sendt til ankenævnet.

Det fremgår af journal fra Jobcenteret, at ... er sygemeldt fra den 29. juli 2013 grundet manglende syn og ...s psykiske tilstand i form af en tilpasningsreaktion oven på ulykken. Det fremgår endvidere af akterne fra Jobcenteret at ... har været sygemeldt fra den 1. januar 2013 til 23. april 2013. Det er en udvidelse af den sygeperiode, der stod beskrevet i lægeerklæringen fra egen læge, hvor der stod beskrevet, at ... var sygemeldt fra den 2. januar 2013 til 1. februar 2013.

Det fremgår endvidere af bilag fra Jobcenteret, at ... egen læge har sygemeldt ... 8-10 uger fra den 22. august 2013, da ... har udviklet depressive symptomer. Det fremgår at egen læge ikke vurderer, at der er risiko for, at funktionsevnen i forhold til arbejdsmarkedet er truet. Der er ikke risiko for, at sygdommen ikke medfører tilbagevendende uarbejdsdygtighed.

Det fremgår at ... den 3. oktober 2013 har oplyst til Jobcenteret, at han har fået det bedre og, at ... kan mærke, at det går fremad. ... er i tvivl om han kan arbejde inden for eget fag, men vil gerne afprøve dette. ... vil kontakte tidligere arbejdsgiver og høre om der er mulighed for praktik. ... fortæller, at han trænger til at komme i gang. ... har nævnt, at han gerne vil på efterløn, men det har vist sig, at det ikke er muligt for det medmindre han arbejder yderligere.

Det fremgår af journal fra Jobcenteret fra den 4. oktober 2013, Jobcenteret har vurderet, at ... er uarbejdsdygtig på grund af manglende syn på venstre øje og depression. ... var til psykolog 3 gange, men stoppede da det var effektløst.

Det fremgår af journal fra Jobcenteret fra den 25. november 2013, at ... fortsat er sygemeldt og planen var at der skulle iværksættes praktik. Det fremgår at ...s vurderes som indsatsparat.

Den modtagne journal fra Jobcenteret vi fik via Ankenævnet gav anledning til at vi indhentede en psykiatrisk speciallægeerklæring og yderligere akter fra jobcenteret.

Vi modtog den psykiatriske speciallægeerklæring af 7. april 2014 fra speciallæge i psykiatri … den 10. april 2014. Det fremgår af speciallægeerklæringen, at ... efter ulykken har fået en tilpasningsreaktion med depressive elementer i løbet af 2013, og der har været tale om 3 samtaler med en psykolog, men ingen medikamentel behandling. Her op til aktuelle og i løbet af marts 2014 og start noget før, er hele den psykiske reaktion dog ved at aftage. **Vedlagt som bilag ...**

Vi har forelagt den psykiatriske speciallægeerklæring for Topdanmarks psykiatriske speciallæge. Topdanmarks lægekonsulent vurderer, at det drejer sig om en tilpasningsreaktion, som nu vurderes at være aftagende. Topdanmarks lægekonsulent vurderer at vi i oktober 2013 kunne tage stilling til det generelt erhvervsevnetab som han vurderer til at være mindre end halvdelen. Topdanmarks psykiatriske lægekonsulent vurderer, at ...s tilpasningsreaktion er opstået i april 2013 da … starter op igen som murer. I april 2013 oplever ..., hvad tabet af øjet betyder og derved får en tilpasningsreaktion. Topdanmarks psykiatriske lægekonsulent vurderer, at en tilpasningsreaktion normalt varer 6 måneder regnet fra april 2013. Topdanmarks lægekonsulent har lagt vægt på, at ... har været til 3 samtaler med en psykolog, men ingen medikamentel behandling har haft. Topdanmarks psykiatriske lægekonsulent vurderer, at der på intet tidspunkt har været tale om en svær og behandlingskrævende angst eller depressiv tilstand. Topdanmarks lægekonsulent vurderer tilstanden som stationær fra oktober 2013.

De journaler fra Jobcenteret som vi modtog via Ankenævnet gav anledning til, at vi indhentede opdaterede oplysninger fra Jobcenteret. Vi modtog de opdaterede akter fra Jobcenteret den 5. marts 2014. **Vedlagt som bilag ...**

Det fremgår, at … skulle have været i arbejdsprøvning med opstart den 6. januar 2014 hos … Murerforretning. Denne erhvervspraktik blev dog ikke til noget, da hustruen skulle bruge bilen og fordi … ikke kunne løse transportproblematikken på anden måde.

Det fremgår af de kommunale akter, at ... raskmeldte sig den 27. januar 2014 samtidig med at han fik sit efterlønsbevis da det viste sig, at han ikke behøvede at arbejde yderligere for at gå på efterløn. ... har ikke efterfølgende været i kontakt med kommunen.

Konklusion

…

Vi anerkender efter at modtaget nye oplysninger den 31. januar 2014 fra Jobcenteret, at ...s erhvervsevne var nedsat til 1/3 eller derunder fra karensperiodens udløb den 22. marts 2013 og indtil den 23. april 2013, hvor ... genoptog sit daværende arbejde som murer. Vi har derfor efter at vi har modtaget klagen fra Ankenævnet valgt at udbetale ydelser for en måned for den periode.

Vi fastholder, at ... i perioden fra den 23. april 2013 hvor ... genoptager sit arbejde som murer og oppebærer løn frem til den 29. juli 2013, hvor ... atter fuldtids sygemeldes ikke har et midlertidigt eller varigt tab af erhvervsevne.

Vi har på baggrund af de oplysninger fra Jobcenteret, der er tilkommet fra klagers advokat efter vi har modtaget klagen fra Ankenævnet blevet opmærksomme på, at ... har fået en psykisk overbygning i form af en tilpasningsreaktion. Denne psykiske overbygning var ikke omtalt i speciallægeerklæring af 21. juni 2013 eller i lægeerklæringen fra ...s egen læge vi modtog den 14. oktober 2013.

Vi anerkender på baggrund af de nye oplysninger, at ... er sygemeldt og har et midlertidigt tab af erhvervsevne fra den 29. juli 2013 pga. det nedsat syn på venstre øje og de psykiske gener i form af en tilpasningsreaktion som har medført, at hans jobmæssige situation ikke er afklaret.

Vi har derfor bevilliget midlertidigt tab af erhvervsevne i perioden fra 1. august til 1. februar 2014.

Topdanmarks psykiatriske lægekonsulent vurderer, at det drejer sig om en tilpasningsreaktion, som nu vurderes at være aftagende. Vores lægekonsulent vurderer på baggrund af sagens akter, at vi i oktober 2013 kunne tages stilling til ...s generelle erhvervsevnetab som han vurderer til at være mindre end halvdelen på dette tidspunkt.

Vores psykiatriske lægekonsulent har lagt vægt på at ... har været til 3 samtaler med en psykolog, men ingen medikamentel behandling. Vores interne psykiatriske lægekonsulent vurderer, at der på intet tidspunkt har været tale om en svær og behandlingskrævende angst eller depressiv tilstand.

Vi har endvidere lagt vægt på, at ... den 3. oktober 2013 har oplyst til Jobcenteret, at han har fået det bedre og, at ... kan mærke, at det går fremad. Vi har yderligere lagt vægt på, at da ...

ikke startede i praktik den 9. januar 2014 som murer var det ikke var på grund af helbredsmæssige gener, men på grund af en transportproblematik.

Vi finder, at der efter ...s raskmelding den 27. januar 2014 er sket en afklaring af ...s situation som gør, at vi er berettiget til at overgå til en generel vurdering af … erhvervsevne fra 1. februar 2014. Vi har den forbindelse lagt vægt på, at ... selv har raskmeldt sig.

Vi har endvidere lagt vægt på at ... er gået på efterløn. For at opnå ret til efterløn er det en klar betingelse, at man er rask og står fuldt til rådighed for arbejdsmarkedet, når man når efterlønsalderen.

Ved en vurdering af det generelle erhvervsevnetab skal der foretages en sammenligning med, hvad der er sædvanligt at tjene for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder inden for forsikredes eget fag, tidligere arbejdsområde og inden for beslægtede eller egnende erhverv, jf. forsikringsbetingelsernes pkt. 8. Vedlagt som bilag 1.

Vi er opmærksomme på, at ... er funktionelt blind på venstre øje og har nedsat evne til at afstandsbedømme. Vi er endvidere opmærksomme på, at ... har haft en tilpasningsreaktion som vi vurderer i januar 2014 senest til at være aftaget.

Topdanmarks lægekonsulent vurderer at ... med normalt syn på højre øje kan varetage en lang række funktioner mindst 50 % af fuldtidsnormen i et erhverv, hvor der ikke stilles krav om særlig god synsfunktion. Udtalelse fra lægekonsulent er vedlagt som **bilag ...**

Vi har lagt vægt på, at det fremgår af speciallægeerklæringen fra den 21. juni 2013, at ... med normalt syn på højre øje, kan varetage funktioner, hvor afstandsbedømmelsen ikke er afgørende. Speciallægeerklæring er vedlagt som **bilag ...**

Vi vurderer at der ikke kan ske udbetaling af Invaliderente med henvisning til, at ...s generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst 2/3 efter den 1. februar 2014.

Vi vil gøre opmærksom på, at vi har bevilliget fra karensperiodens udløb den 23. marts 2013 og indtil den 23. april 2013 (1 måned), hvor ... raskmelder sig. Vi har også bevilliget fra den 1. august 2013 og frem til 1. februar, hvor ... raskmelder sig oven på sin tilpasningsreaktion. Vi har i alt bevilliget for 6 måneder som vi udbetaler snarest muligt inklusive renter."

Nævnet har fået tilsendt kopier af det lægelige og kommunale materiale i sagen, og et uddrag af dette fremgår nedenfor.

Det fremgår bl.a. af speciallægeerklæring af 8/7 2013 fra en speciallæge i øjensygdomme:

"Patientens klager kan uden tvivl forklares udfra de skader han har pådraget sig i forbindelse med jagtulykken den 22-12-2012. … er funktionelt blind på venstre øje efter jagtulykken, og det er ikke muligt for ham at varetage sit erhverv som murer, da han har mistet sin afstandsbedømmelse, som er helt afgørende for at sætte mursten, fliser og lignende lige. Han har således mistet sin erhvervsevne som murer.

… var før jagtulykken helt øjenrask, og brugte kun læsebriller.

Min vurdering er, at patientens syn på venstre øje i bedste fald er stationært, men det kan bestemt ikke udelukkes, at synet på sigt helt vil forsvinde. Endvidere kan der tilkomme problemer med øget tryk i venstre øje, som vil kræve medicinering, og i sidste ende kan det betyde, at øjet går i ptise, det vil sige mister evnen til at opretholde tryk. I en sådan situation kan øjet blive smertefuldt, og som oftest bliver det nødvendigt at fjerne øjet, og erstatte det meden protese."

Af jobcenterets journalrapport fremgår det bl.a.:

"Dato: 16-08-2013
…

Opringning til …
d. 16.9. 2013 foretaget opringning til …

… oplyser, at han er sygemeldt pga. de psykiske konsekvenser jagtulykken har haft op ham, og ugunstige forhold, som han har oplevet på en arbejdsplads. Det har været svært for ham, at omstille sig til ikke at have syn på v. øje, specielt afstandsbedømmelse.

…

Dato 10-09-2013
…
1. opfølgning
Begrundelse for uarbejdsdygtighed: … vurderes at være fuld uarbejdsdygtig, idet han blandt andet har svært ved at afstandsbedømme, og er i den forbindelse begrænset i arbejdsopgaver som han kan udføre. … oplever desuden tristhed over, at han ikke kan udføre visse ting.

Tidligere sygemeldt pga. samme lidelse: Tidligere sygemeldt da han mistede synet ved jagtulykke d. 22.12.2012. Var sygemeldt i perioden 1.1.2013-23.4.2013

Helbredsoplysninger: … opsagde sit arbejde grundet samarbejdsvanskeligheder, hvilket har medvirket til oplevelserne af hans nuværende situation. … oplever, at han bliver trist, når der er opgaver han ikke kan udføre. Desuden står … i en situation, som han oplever som uoverskuelig, han fortæller, at han har behov for at tingene bliver afklaret.

…

Dato: 19-12-2013
…
KC – Virksomhedspraktik
…
Vi drøfter de opgaver der kunne være muligt for … at varetage i en virksomhedspraktik, herunder murer reparation såsom op pudsning af sokkel, omfugning og skift af tagsten.

… oplyser, at det at afstandsbedømme er blevet svært efter at han har mistet synet på venstre øje. Arbejdsgiver oplyser, at … blot skal prøve sig frem med de forskellige opgaver og tage sig god tid.
Ut. oplyser, at tanken med denne praktik er at finde frem til hvad ... fortsat kan varetage af opgaver, fremfor hvad han ikke kan. Arbejdsgivere er indforstået hermed.

Vi aftaler, at opstarten skal være 4 timer dagligt til en start og at tiden øges gradvist i forbindelse med ut. opfølgninger undervejs.

… starter den 6. januar. Mødetidspunktet er aftalt til kl. 7-11.

… oplyser, at det vil blive lidt bøvlet mht. transporten da hustruen skal bruge bilen til arbejde. Ut. henviser til brugen af offentlig transport middel eller finde en anden løsning, da det ikke er det problem som må være arbejdshind rende nu eller i fm. raskmelding.

…

27-01-2014
…

Besked vedr raskmelding
d.d. modtaget besked på voicemail fra …, om at pgl. raskmeldte sig i fredags samt at han har fået hans efterlønsbevis.

Undertegnede har taget telefonisk kontakt til pgl. der bekræfter ovenstående; …"

Af psykiatrisk speciallægeerklæring den 7/4 2014 fremgår det bl.a.:

"Vedrørende psykisk reaktion har der været klart tale om en tilpasningsreaktion med depressive elementer i løbet af 2013, og der har også været tale om enkelte samtaler ved psykolog, men ingen medikamentel behandling. Han har i forløbet været noget trist og opgivende og noget stemningssvingende i perioder, hvor familien ikke rigtigt har kunnet kende ham som den han var tidligere. Her op til aktuelle, her i løbet af marts 2014 og start noget før, er hele den psykiske reaktion dog ved at aftage og han er ved at ligne lidt sig selv fra tidligere, og håber at han som tiden går gradvist helt bliver den han var tidligere.

På det foreliggende, som det ser ud, vil jeg klart vurdere at han nok gradvist vil vende tilbage til normal psykisk status her indenfor kortere tid, således 3 - 6 måneder."

Det fremgår bl.a. af forsikringsbetingelserne:

"**8. Tab af erhvervsevne**
A. Fritagelse for præmiebetaling
1. Forsikringstageren har ret til præmiefritagelse, hvis forsikredes erhvervsevne nedsættes med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne.
2. tab af erhvervsevne bedømmes efter regler i punkterne B-E.
3. Præmiefritagelse påbegyndes, når nedsættelsen af erhvervsevnen uden afbrydelse har varet i 3 måneder, og fortsætter, så længe erhvervsevnen er nedsat med 2/3 eller mere.
…
5. Genvindes erhvervsevnen, således at betingelserne for præmiefritagelse ikke længere er til stede, skal der igen betales fuld præmie.

B. Hvilke skader er dækket
1. Forsikringen giver ret til præmiefritagelse og/eller forsikringsydelsen ved erhvervsevnetab, hvis forsikredes erhvervsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde bliver nedsat med 2/3 eller mere.

2. Fastsættelsen af graden af erhvervsudygtighed sker på grundlag af en lægelig vurdering og oplysninger om, hvad forsikrede er i stand til at tjene, når erhvervsudygtigheden tages i betragtning.

Bedømmelse af indtægtsmulighederne sker under hensyntagen til forsikrede nuværende helbredstilstand, uddannelse og de funktioner, der indgik forsikredes tidligere virksomhed, idet arbejdsmulighederne skal bedømmes både inden for forsikredes eget fag, tidligere arbejdsområde og inden for beslægtede eller egnede erhverv. Bedømmelsen er med andre ord ikke begrænset til forsikredes hidtidige beskæftigelse.

Herefter sker fastsættelsen af graden af erhvervsudygtighed ved en sammenligning af indtægtsmulighederne med en normal arbejdsindtægt for en person på samme alder med lignende uddannelse i samme egn.

D. Invaliderente/invalidepension
Hvis forsikringen omfatter invaliderente eller invalidepension, sker udbetaling efter følgende regler, såfremt forsikredes erhvervsevne nedsættes med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne.
…
2. Invaliderenten er tegnet med en karenstid på 3 måneder. Karenstidens begyndelse regnes fra det tidspunkt, hvor forsikrede iøvrigt opfylder betingelserne for udbetaling af forsikringsydelse ved erhvervsevnetab, jf. pkt. 8 B.
...
6. Udbetalingen ophører senest ved forsikringens udløb eller ved forsikredes død forinden."

Nævnet udtaler

Det fremgår af sagen, at klageren, der er født i 1953 og uddannet murer, under en jagt blev ramt af et vådeskud i sit venstre øje, hvorefter han blev funktionel blind på øjet. Han var sygemeldt fra den 22/12 2012 til 23/4 2013, hvorefter han forsøgte at genoptage sit arbejde. Han blev igen sygemeldt fra den 29/7 2013 grundet manglende syn og sin psykiske tilstand i form af en tilpasningsreaktion oven på jagtulykken, og han var sygemeldt frem til 27/1 2014, hvor han gik på efterløn.

Det fremgår videre af sagen, at selskabet i forbindelse med sagens behandling for nævnet har anerkendt at udbetale invaliderente for perioderne, hvor klageren var sygemeldt, men har afvist at udbetale invaliderente for perioden fra 23/4 2013 til 1/8 2013, hvor klageren modtog løn fra sit arbejde og for perioden fra 1/2 2014 til 1/3 2014, hvor klageren gik på efterløn, og forsikringen udløb.

Nævnet har lagt vægt på, at klageren i perioden fra den 23/4 2013 til den 29/7 2013 var raskmeldt og oppebar løn fra sit arbejde.

Nævnet har videre lagt vægt på, at klageren den 6/1 2014 skulle være påbegyndt virksomhedspraktik på 20 timer ugentligt i en murerforretning, hvilket dog ikke skete grundet transportproblemer. Herefter blev en ny virksomhedspraktik arrangeret, hvilken klageren dog ikke nåede at påbegynde, inden han den 27/1 2014 raskmeldte sig samtidig med, at han fik sit efterlønsbevis.

På baggrund af ovenstående og sagens oplysninger i øvrigt finder nævnet, at klageren ikke har dokumenteret, at hans erhvervsevne var nedsat i dækningsberettigende grad ud over de perioder, som selskabet efter sagens indbringelse for nævnet har anerkendt at udbetale invaliderente for. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist udbetaling af yderligere invaliderente.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand